

УДК 343.98

DOI: 10.31733/15-03-2024/2/107-108

Анастасія РЕБРИК

курсант факультету підготовки
фахівців для підрозділів
кримінальної поліції

Андрій КИСЕЛЬОВ

доцент кафедри
оперативно-розшукової діяльності
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ,
кандидат юридичних наук, доцент

НАПРЯМИ КРИМІНАЛЬНОГО АНАЛІЗУ

Сучасні виклики перед кримінальною поліцією надають пріоритетне значення її реформі та перетворенню з реактивної структури на проактивну. Використання інформаційно-комунікаційних технологій відіграє ключову роль у цьому процесі, адже вони створюють можливість для проведення комплексних аналітичних досліджень та оптимізації інформаційних потоків. Запровадження систематичного кримінального аналізу дозволить ефективно виявляти тенденції злочинності, прогнозувати ризики та вживати необхідних заходів для їх запобігання та припинення.

Однією з головних цілей кримінального аналізу є ідентифікація проблемних районів та груп правопорушників, що дозволяє зосередити зусилля правоохоронних органів на найбільш критичних ділянках та ефективно протидіяти злочинності. Крім того, аналіз злочинності допомагає виявляти нові форми злочинності та зміни у методах злочинців, що значно сприяє попередженню та розкриттю злочинів [1, с. 27].

На сьогодні день робота кримінальної поліції включає в себе різні напрями кримінального аналізу. Перший напрям визначає загальні принципи та методику аналізу, яка використовується всіма правоохоронними органами. Другий зосереджується на аналізі злочинності під час оперативно-розшукової діяльності, особливо в підрозділах Державної прикордонної служби України [3, с. 58].

Необхідність виокремлення кримінального аналізу вже давно визнана в українській правоохоронній системі. Це підтверджується виданням наказу Державної прикордонної служби України щодо організації та проведення кримінального аналізу. У 2017 році було засновано Управління кримінального аналізу, яке в подальшому було реорганізовано у Департамент кримінального аналізу. Цей департамент здійснює розробку новітніх методів кримінального аналізу з метою підвищення ефективності боротьби зі злочинністю та забезпечення безпеки громадян [3, с. 13].

Кримінальна поліція, як складова частина правоохоронної системи, постійно стикається з викликами, пов'язаними зі злочинністю та порушенням закону. Для ефективної протидії цим явищам необхідно використовувати сучасні методи та технології. Впровадження кримінального аналізу є одним із стратегічних напрямів у розвитку поліцейської діяльності, спрямованим на підвищення якості розслідування злочинів та зменшення рівня злочинності в цілому.

Кримінальний аналіз полягає у систематичному зборі, обробці та аналізі даних про злочинність з метою виявлення тенденцій, прогнозування ризиків та вжиття ефективних заходів щодо їх запобігання та припинення. Цей підхід дозволяє поліції переходити від реактивних методів діяльності до проактивних, забезпечуючи більш системний та прогнозований підхід до роботи [2, с. 5].

Одним із основних завдань кримінального аналізу є встановлення причин вчинення злочинів та ідентифікація факторів, що сприяють їх поширенню. Це дозволяє розробляти ефективніші стратегії протидії злочинності та впливати на її динаміку.

Для успішного впровадження кримінального аналізу необхідно забезпечити відповідну технічну та програмну базу для збору, обробки та аналізу даних. Сучасні інформаційні технології дозволяють здійснювати ці процеси швидко та ефективно, що сприяє оперативній реакції на злочинні події та ефективному плануванню заходів із запобігання

ім [3, с. 28].

На думку А. Кисельова, під час оперативно-розшукової протидії кримінальним правопорушенням поліцейські мають враховувати тактичні та інші особливості [4–7], в тому числі й під час здійснення кримінального аналізу.

Впровадження кримінального аналізу в роботу підрозділів кримінальної поліції є стратегічно важливим кроком у покращенні роботи правоохоронних органів. Цей підхід дозволяє забезпечити більш ефективну боротьбу зі злочинністю, зменшити кількість непотрібних витрат ресурсів та зосередитися на пріоритетних напрямках роботи. Основу для успішної імплементації кримінального аналізу становить використання сучасних інформаційних технологій та систематичний аналіз даних про злочинність.

1. Власюк О.В. Використання кримінального аналізу в оперативно-розшуковій діяльності. *Бюлетень Департаменту оперативної діяльності Адміністрації Державної прикордонної служби України*. 2012. № 6. С. 82–85.

2. Телійчук В. Г., Зінченко С. С. Щодо застосування профайлінгу в оперативно-розшуковій діяльності підрозділами кримінальної поліції Національної поліції України. *Юридичний бюлетень*. 2020. Вип. 12. С. 184–193.

3. Шинкаренко І. Р. Проблеми запровадження кримінального аналізу в діяльність підрозділів кримінальної поліції: теоретико-історичне підґрунтя. *Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ*. 2017. № 1. С. 233–242.

4. Кисельов А. О. Особливості документування підрозділами кримінальної поліції злочинних дій, пов'язаних із незаконним заволодінням транспортним засобом. *Оперативно-розшукова діяльність Національної поліції: проблеми теорії та практики : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф.* (м. Дніпро, 19 жовт. 2018 р.). Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2018. С. 29–31.

5. Кисельов А. О. Тактика спілкування поліцейського з особами. *The Top Actual Researches in Modern Science : Proceedings of the IInd International Scientific and Practical Conference* (Ajman, July 28-29, 2016, UAE). *International Scientific and Practical Conference «World Science»*. 2016. № 8 (12). P. 25–28.

6. Горелік Д. С., Кисельов А. О. Міжнародне співробітництво Національної поліції у сфері оперативно-розшукової діяльності. *Оперативно-розшукова діяльність Національної поліції: проблеми теорії та практики : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. : у 2-х ч.* (Дніпро, 19 жовт 2018 р.). Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2018. Ч. 1. С. 139–141.

7. Kyselov A., Kovalevska O. An investigation of effective police communication law enforcement roles requiring language skills // *Methodological bases of studying the processes of general mental laws in human interaction with the environment*. International Science Group. Boston : Primedia eLounch, 2022. 194 p. P. 39–47.

УДК 343.98:342.78

DOI: 10.31733/15-03-2024/2/108-109

Анастасія РОМАНОВА

курсант факультету підготовки
фахівців для підрозділів
кримінальної поліції

Андрій КИСЕЛЬОВ

доцент кафедри
оперативно-розшукової діяльності
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ,
кандидат юридичних наук, доцент

ОСОБЛИВОСТІ ЗДІЙСНЕННЯ КРИМІНАЛЬНОГО АНАЛІЗУ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Кримінальний аналіз є надзвичайно важливим для проведення кримінального провадження та оперативно-розшукової діяльності, а також для розробки стратегічних заходів, спрямованих на забезпечення безпеки правоохоронних органів, суспільства і держави в цілому. Умови воєнного стану, введеного в Україні з 24 лютого 2022 р., внесли свої корективи в усі суспільні відносини.